

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
навчальної дисципліни
«Основи права»

Галузь знань: 12 «Інформаційні технології»
Спеціальність: 122 «Комп'ютерні науки»
Освітньо-професійна програма: «Інформаційні управляючі системи та технології»
«Інформаційні технології проектування»

СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01 – 2024

КИЇВ

Навчально-методичний комплекс розробила:
доцент кафедри теорії та історії держави і права
доктор філософії

Ірина ВАРАВА

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 4 від «24»
03 2024 р.

Завідувач кафедри

Олена МАКЕСВА

Навчально- методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні
НМРР Юридичного факультету, протокол № 4 від «23» 04 2024 р.

Голова НМРР

Вадим ВИШНОВЕЦЬКИЙ

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Дисципліна **Основи права**

Галузь знань: 12 «Інформаційні технології»

Спеціальність: 122 «Комп'ютерні науки»

Освітньо-професійна програма: «Інформаційні управляючі системи та технології»

«Інформаційні технології проектування»

№	Складова комплексу	Позначення електронного файлу ¹⁾	Наявність	
			друкований вигляд ²⁾	електронний вигляд ³⁾
1	Навчальна програма	Не передбачено		
2	Робоча програма навчальної дисципліни (денна та заочна форма навчання)	02_ОП_РП	+	+
3	Робоча навчальна програма (заочна форма навчання)	Не передбачена		
4	Положення про рейтингову систему оцінювання (заочна форма навчання)	04_ОП_РСО_3	+	У робочій програмі
5	Календарно-тематичний план	05_ОП_ІТП	+	У робочій програмі
6	Конспект лекцій/курс лекцій	06_ОП_КЛ	+	+
7	Методичні рекомендації з виконання домашньої роботи для студентів денної форми навчання	Не передбачено		
8	Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	07_ПР_ІПРЗ	+	+
9	Методичні рекомендації до виконання курсової роботи (проекту)	Не передбачено		
10	Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу	10_ОП_МР_СРС	+	+
11	Методичні рекомендації з підготовки студентів до практичних (семінарських) занять	11_ОП_МР_ПРЗ	+	+
12	Типові тести та завдання	12_ОП_Т	+	+
13	Модульні контрольні роботи ⁴⁾	13_ОП_МКР_1	+	+
14	Пакет комплексної контрольної роботи	Не передбачено		
15	Питання на екзамен	Не передбачено		

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Основи права»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 0 2024
		Стор. 4 із 15	

Додаток

(Ф 03.02 - 101)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

УЗГОДЖЕНО
Декан ФККІП

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор навчальної роботи

 Катерина НЕСТРЕНКО

 Миколай ПОЛУХІН

«22» 09 2022 р.

«26» 09 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Основи права»

Освітньо-професійна програма: «Інформаційні управлюючі системи та технології»
«Інформаційні технології проектування»

Галузь знань: 12 «Інформаційні технології»
Спеціальність: 122 «Комп'ютерні науки»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин кредитів ECTS)	Лекції	Практичні заняття	Лабораторії	Самостійна робота	ДЗ/РІ/РК	КР/КІр	Форма семестрового контролю
Денна:	4	120:4:0	34	17	-	69	-	-	диф. залік 4с
Заочна:	4, 5	120:4:0	8	4	-	108	к.р. 5с.	-	диф. залік 5с

Індекс: РБ-4-122-1/22-3.5
Індекс: РБ-4-122-1з/22-3.5
Індекс: РБ-4-122-2/22-3.5

СМЯ НАУ РН 13.01.01-01-2022

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Основи права»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01-2024
		Стор. 5 із 15	

Додаток Б

**РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ
СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ.**

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	3 семестр	
	Модуль №1	Модуль №1
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять (10б×3)	30 (сумарна)	
Розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання, тощо під час аудиторної роботи на практичних заняттях (5б×8)	40 (сумарна)	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 1 студент має набрати не менше</i>	<i>42 бали</i>	
Виконання модульної контрольної роботи № 1	30	
Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії)	-	30 (сумарна)
Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	40
Підсумкова семестрова контрольна робота	-	30
Усього за модулем № 1	100	100
Усього за дисципліною	100	

Додаток В

Тематичний план.

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль № 1 «Основи правознавства»									
1.1	Основи теорії держави	4 семестр				4 семестр			
		12	2	2	8	13	2	–	9
1.2	Основи теорії права	14	2 2	2	8	13	2	–	9
1.3	Основи конституційного права України	14	2 2	2	8	13	–	–	8
Усього за 4 семестр		–	–	–	–	30	4	–	26
1.4	Основи цивільного права України	14	2 2	2	8	5 семестр			
						15	2	2	11
1.5	Основи сімейного права України	14	2 2	2	8	11	–	–	11
1.6	Основи трудового права України	12	2 2	2	6	11	–	–	11
1.7	Основи кримінального права України	12	2 2	2	6	11	–	–	11
1.8	Основи адміністративного права України	12	2 2	–	8	11	–	–	11
1.9	Основи інформаційного права України	14	2 2	2	8	10	–	–	10
1.10	Модульна контрольна робота № 1	2	–	1	1	–	–	–	–
1.11	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	–	–	–	–	8	–	–	8
1.12	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	–	–	–	–	4	–	2	2
	Усього за 5 семестр	–	–	–	–	90	4	4	82
Усього за модулем № 1		120	34	17	69	120	8	4	108
Усього за навчальною дисципліною		120	34	17	69	120	8	4	108

Додаток Г

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права**

**КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ
з дисципліни «Основи права»
за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки»**

Укладач: Ірина ВАРАВА,
доцент кафедри теорії та історії держави і права
доктор філософії

Конспект лекцій розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» серпня 2023 р
Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Основи права»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01-2024
		Стор. 8 із 15	

Продовження Додатку Г

Лекція № 1.
ОСНОВИ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ
План лекції

1. Причини виникнення держави.
2. Теорії походження держави.
3. Поняття держави, її ознаки, властивості та функції.
4. Поняття форми держави. Сутність теорії поділу влади.
5. Основні риси монархічної форми правління, види монархій. Республіканська форма правління: поняття, загальні та диференційовані риси сучасних республік. Система стримувань і противаг.
6. Унітарна держава: поняття та види. Типи складної держави.
7. Державний режим як форма держави: поняття, види.
8. Характеристика форми української держави

Література

1. Основи права: підручник / В.Д. Гапотій, О.А. Слишук.- 2-ге вид. із змінами та доп. Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. 882 с.
2. Основи правознавства: навч. посіб. / за ред. проф. Ю.І. Крегула. Київ: Київ. нац. торг.- екон. ун-т., 2018. 528 с.
3. Правознавство: Підручник для студентів внз/ Кол. авторів. Черкаси, 2019. 686 с
4. Правознавство: навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ / Херсон. держ. ун-т, Каф. історії та теорії права і держави; Уклад.: Галуцько В.М. та ін.; за заг. ред. В.М. Стратонова. Херсон: Вид-во Грінь Д.С. вид., 2015. 319 с.

Зміст лекції

Причини виникнення держави

Держава – це єдина політична організація суспільства, яка поширює свою владу на всю територію країни і її населення, має спеціальний апарат управління, видає обов'язкові для всіх правила поведінки та має суверенітет. Причинами для виникнення держави були: розпад первіснообщинного ладу, поява приватної власності на знаряддя і засоби виробництва, поділ суспільства на ворожі класи – експлуататорів і експлуатованих, перехід до територіальної організації населення, почастішання воєн, вплив релігії тощо.

Серед основних причин появи держави можна назвати наступні:

- необхідність удосконалення управління суспільством, пов'язана з його ускладненням, оскільки воно було пов'язане з розвитком виробництва, появою нових галузей, поділу праці, зміною умов розподілу загального продукту, зростанням чисельності населення тощо;
- необхідність організації суспільних робіт, тобто об'єднання великих мас людей для тих регіонів, де основою виробництва було поливне землеробство, яке вимагало будівництва каналів, водопідйомників, підтримання їх в робочому стані тощо;
- необхідність підтримки порядку в суспільстві, який забезпечує функціонування суспільного виробництва, соціальну стійкість суспільства, його стабільність, у тому числі і по відношенню до зовнішнього впливу;
- необхідність ведення війн, як оборонних, так і загарбницьких.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Дисципліна **Основи права**

Галузь знань: 11 «Математика і статистика»

Спеціальність: 13 «Прикладна математика»

Освітньо-професійна програма: «Прикладне програмне забезпечення»

№	Складова комплексу	Позначення електронного файлу ¹⁾	Наявність	
			друкований вигляд ²⁾	електронний вигляд ³⁾
1	Навчальна програма	Не передбачено		
2	Робоча програма навчальної дисципліни (денна та заочна форма навчання)	02_ОП_РП	+	+
3	Робоча навчальна програма (заочна форма навчання)	Не передбачена		
4	Положення про рейтингову систему оцінювання (заочна форма навчання)	04_ОП_РСО_3	+	У робочій програмі
5	Календарно-тематичний план	05_ОП_КТП	+	У робочій програмі
6	Конспект лекцій/курс лекцій	06_ОП_КЛ	+	+
7	Методичні рекомендації з виконання домашньої роботи для студентів денної форми навчання	Не передбачено		
8	Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	07_ПР_ПРЗ	+	+
9	Методичні рекомендації до виконання курсової роботи (проекту)	Не передбачено		
10	Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу	10_ОП_МР_СРС	+	+
11	Методичні рекомендації з підготовки студентів до практичних (семінарських) занять	11_ОП_МР_ПРЗ	+	+
12	Типові тести та завдання	12_ОП_Т	+	+
13	Модульні контрольні роботи ⁴⁾	13_ОП_МКР_1	+	+
14	Пакет комплексної контрольної роботи	Не передбачено		
15	Питання на екзамен	Не передбачено		

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
навчальної дисципліни
«Основи права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01) – 01-
2024

Стор. 9 із 15

Додаток Г

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
кафедра теорії та історії держави і права**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з виконання контрольних робіт
з дисципліни «Основи права»
для студентів заочної форми навчання**

Галузь знань: 12 «Інформаційні технології»

Спеціальність: 122 «Комп'ютерні науки»

Освітньо-професійна програма: «Інформаційні управляючі системи
та технології»
«Інформаційні технології
проекування»

Укладач: доцент
кафедри теорії та історії
держави і права
Ірина ВАРАВА

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» серпня 2023 р.
Завідувач кафедри Олена МАКЕЄВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
навчальної дисципліни
«Основи права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01) – 01-
2024

Стор. 10 із 15

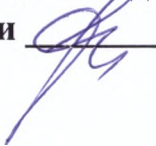
Додаток Д

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права**

**Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування
навчального матеріалу
з дисципліни «Основи права»
за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки»**

**Укладач: Ірина ВАРАВА,
доцент кафедри теорії та історії держави і права
доктор філософії**

**Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права**

**Протокол № 9 від «28» серпня 2023 р
Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА**

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
навчальної дисципліни
«Основи права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01) – 01-
2024

Стор. 11 із 15

Додаток Е

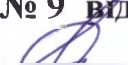
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни «Основи права»**

**Галузь знань: 12 «Інформаційні технології»
Спеціальність: 122 «Комп'ютерні науки»
Освітньо-професійна програма: «Інформаційні управляючі системи та
технології»
«Інформаційні технології проектування»**

**Укладач: доцент
кафедри теорії та історії
держави і права
Ірина ВАРАВА**

**Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права**

**Протокол № 9 від «28» серпня 2023 р
Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА**

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Основи права»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01- 2024
		Стор. 12 із 15	

Додаток Є

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

Зав. кафедри ЗАТВЕРДЖУЮ
Олена МАКЕСВА
«28» 08 2023 р.

Типові тести
З дисципліни «Основи права»

Розробник доктор філософії Ірина ВАРАВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
навчальної дисципліни
«Основи права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01) – 01-
2024

Стор. 13 із 15

Додаток Ж

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

Зав. кафедри Олена МАКЕСВА
«28» / 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Олена МАКЕСВА

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з дисципліни «Основи права»

Варіант 1

1. Поняття та ознаки держави.
2. Схарактеризуйте особливості цивільного права.
3. Загальна характеристика правової держави

Розробник доктор філософії Ірина ВАРАВА

